

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

**HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 35000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.**

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS, SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Előre dolgozók

Ne méltóztassanak azt hinni, hogy a Beniczky-botrány csak emugetésből, vagy egy eszelős ember feleletkezéséből történt. Nem. Nagyon alaposan kikészítve, pontosan tempozva és jól kiagyalva okokból alkalmazva került az a bomba az állam legfőbb tartópillére alá, amely rendeltetve lett volna mai közéleti gyengeségünk legnagyobb erőtényezőjét felrobbantani. Beniczky ur maga, akit egyébként a szinkatholikus Esztergom, a legitim királyság fellegvára is megtagad, csak szárnalmas és öntudatlan esztűz volt egy forradalmosító camorra színtalal megótt dolgozó karmai közt.

Szomorú, ólmos felhőkkel terhes a magyar égbolt. Villámok felszűlnék öblös méhében. A trianoni szörnnyéből, egy szélesebb keretekre szabott állami apparátus kényszerű leépítése, a közelmúltak elhibázott és szerencsétlen pénzügyi politikája itt csakugyan sivar viszonyokat teremtettek. Szélnék ereztett hivatalnokok ezrei, munkanélkül sétáló munkások százezrei. Pargó ipar, hanyatló kereskedelem, nyomorgó tisztviselők, falva és városokban síró szegénység, a kiasákmányolt gyarmat elvesztéséért lázadó bankokrácia. Mi mindent nem hoztál reánk átkozott Trianon és előszó: a Károlyi-Kohn lázadása? Kimondhatatlan szenvedést, az inségnék egész tengerét, amelyben nem a béketérés hullámai hömpölyögnek, hanem a forradalom gyilkos miazmája terem.

És itt van, hogy németesen szóljunk, a róka elietmetve. Mert hiszen ha forradalom készül, gondolják bizonyos kintű szimattal felkantározott orru körök, történnék az a más bórere, de ne a miénk. Ha dől a fal, ne mifelénk szakadjon. Pusztuljon a nemzet és az állam, de mi száraz lábbal tapossuk meg a vörös tengert. Sőt esetleg megaranyozott lábbal. Tehát másfélk kell rólunk a figyelmet terelni, csinált bünbaktokra kell a nép vak dühét uszítani. Hiszen az emberek, bocsánat e szőért, olyan barmok, hogy mindent elhisznek s lehet őket a legbárgyubb hazugságokkal is az orruknál fogva vezetni.

1918. híres októbere előtt is így volt. Emlékezzünk csak vissza! Hatvani Deutsch Lajos báró ur, aki azt sem tudja, hány milliója van, rémségesen öklendezett az ő Pesti Naplójában a sínylődd proletárokért és ugyanó, aki a világháboru csatazajából egyetlen puskaövést sem hallott, idehaza már nem bírta az ég és a föld minden kincséért sem bírta tovább a háborut. Ó, a nemes lélek, a pacifista, az emberbarát, a magyarországi munkásságért cukorban élő és haló selyemfiu. De ugyanakkor zokogástól hánykódó keblének másik fájó titkát is a világba sirta s ki-vágta, ha addig él is, hogy mind e rémes pusztulásnak: háborunak, iszony-nak, vérnek, inségnék az oka a

magyar dzsentri, a középosztály, a magyar hivatalos politika (lásd a Tisza István holttestét!) és — a községi jegyző. A recept jól bevált.

Egységes nemzeti front készül a vörösök forradalmi kísérletével szemben

A Beniczky-ügy fejleményei

Budapestről jelentik: A Beniczky-botrány ügyét még ma is nagy izgalmal tárgyalják mindenütt politikai körökben. A forradalmi baloldalnak feltett szándéka, hogy mindaddig erőszakolni kívánja a Somogyi és Bacso meggyilkolásának alaptalan vádaskodástól hangzatos és csak politikai szempontból felvetett kérdését,

amíg a kormánytól ki nem erőszakolja a hazaáruló bécsi szökevények hazatérését.

A nacionalista pártok körében egyértelműleg az a felfogás uralkodik, hogy a szociáldemokraták szennyes akciója korántse az ugynevezett „igazság” kiderítésére, hanem forradalmi zavarkeltésre irányul.

A nagyhangú vörös vezérek elfeledik azt a névszerinti adatokkal felszerelt, a Váry-féle könyvben statisztikailag összeállított sok gyilkosságot, amelynek egyik főoka az a körülmény volt, hogy midőn a szociáldemokraták kezükbe kapták a hatalmat, azzal élni nem tudtak és kényszerítő körülmény nélkül átjárták azt a bolsevisták kezére.

A baloldali frontnak forradalmi kísérlete csupán arra lesz jó, hogy a polgári társadalmat és a nacionalista alapon álló magyarságot eddigi télenységéből felrázza. Ezzel egyidejűleg be kell következni a magyar politika jobbfele tolódásának is. A jobboldali pártokban egyre élesebb vonalakban bontakozik ki

egy hatalmas nemzeti front megalakulásának szüksége

és aligha szenved kétséget, hogy az a legrövidebb időn belül meg is valósul a nemzeti becsület jegyében, hogy elsőpörjön minden olyan próbálkozást, amely a mostani baloldali akcióval kapcsolatosan az államrend megdöntésére irányul.

Kabókot 5 napra kizárták a nemzetgyűlésből

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés mentelmi bizottsága kedden délben ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy Kabók Lajos nemzetgyűlési képviselőt, aki a legutóbb tiszteletlenül nyilatkozott a Kormányzóról, 5 ülés napra kizárja a nemzetgyűlésből. Piattly György ügye fölött napirendre tért a mentelmi bizottság.

Beniczky fogva marad

Budapest, június 9. A törvényszek vádtanácsa Beniczky Ödönnek a vizsgálóbíró határozata ellen beadott felfolyamodását elutasította és elrendelte további fogvatartását mivel esetleges szökéséről tartani kell.

És édes Istenem, ami Deutschnak sikerült a Pesti Naplóban, miért ne sikerülne az Krausz Simónnak az Ujságban?

Beniczky a határozat ellen felfolyamodással élt és így a tábla dönt végező fokon letartóztatásáról.

Rémhir Kun Béla visszateréséről

Budapestről jelentik: A Beniczky-üggyel kapcsolatban a radikálisok és a forradalmárok állandó rémhíreket terjesztenek, hogy ezekkel fokozzák

Az ország népe szembeszáll a Kormányzó támadóival

Cegléd képviselőtestületének és Pest vármegye közgyűlésének hűségnyilatkozata - Impozáns lesz a fővárosban az Urnapi tüntető felvonulás

(A Hajdúföld tudósítójától) A baloldali felforgatók részéről a Kormányzót ért gyalázatos támadásokkal szemben egységesen állt talpra az ország népe, hogy rendíthetetlen hűségéről, szeretetéről biztosítsa az Államfőt. **Urnapiján az ország fővárosában lesz hatalmas demonstráció,** ugyanekkor Szeged népe is tüntettri fog a Nagyur mellett. **Cegléd** képviselőtestülete már fogadalmat tett amellett, hogy vére hullásával is megvédi a legelső magyar embert, **Pest vármegye** törvényhatósági bizottsága pedig élesen elítélő szavakkal bélyegezte meg a Kormányzó támadóit.

A magyar nép impozáns megmozdulásából csupán Debrecen hiányzik még. A debreceni ifjuság és az ébredő magyarság vasárnapi lelkes tüntetése után azonban most már remélhetőleg megmozdulnak a többi debreceni szervezetek, hivatalos testületek is, hogy kifejezést adjanak a Kormányzó iránti hódolat és szeretet érzésének, amely ott él minden igaz magyar szívében.

Cegléd vére hullásával is megvédi a Kormányzót

Cegléd, június 9. Azoknak a támadásoknak kapcsán, amelyek az az elmúlt időben a Beniczky-üggyel összefüggően a Kormányzó személye ellen elhangzottak, Cegléd város képviselőtestülete volt az első, amely energikusan állást foglalt a támadásokkal szemben és

lelkesen tüntetett a Kormányzó személye mellett.

A város képviselőtestülete legutóbb tartott közgyűlésén Traub József ügyvéd lelkes szavakkal fejezte ki Cegléd város népének érzelmeit a magyar Államfő iránt. Indítványára a közgyűlés egyhangulag ki-mondotta, hogy Cegléd város becsü-

létét és az isgalmat. Hétfőn azt híresztelték, hogy a Kormányzó ellen merényletet követtek el. Miután ez természetesen valótlannak bizonyult, más rémhírral próbálkoztak meg.

Kedden jelentés érkezett a főkapitányságra, amely szerint Kun Béla, a véres kezű népbiztos repülőgépen Bécsből Budapestre érkezett a név alatt hamis utlevéllel. Nyomban mozgósították a főkapitányság összes detektívjeit, annak megállapítására, hogy igaz-e a bejelentés. A legerősebb nyomozás folyt ebben az ügyben és a késő éjszakai órákban megállapították, hogy egy sző sem igaz a hírből. A rendőrség azt is megállapította, hogy ki volt a hamis hír terjesztője. Ellene és mindazok ellen, akik a hírt terjesztették, szigorú eljárás indult meg.

letbeli felelősségének tekinti a Kormányzó ellen intézett támadás megbélyegzését. Ragaszkodását és alttvalói hűségét fejezi ki a Kormányzó iránt és erről

küldöttségileg értesíti őt.

Együttal fogadalmat tett a közgyűlés, hogy Horthy Miklós Kormányzót nemzetépítő és nemzetmentő munkájában mindenkor támogatja és ha kell, saját testével és vére hullásával is megvédelmezi mindenkivel szemben.

Pestvármegye közgyűlése megbélyegzi a Kormányzó támadóit

Budapest, június 9. Pest vármegye mai közgyűlésén Pálóczy Horváth István indítványára egyhangú lelkesedéssel elfogadták a következő határozati javaslatot:

Pest vármegye törvényhatósági bizottsága hazafias fájdalommal és mély megbotránkozással látja az ország rendje és belbékije ellen nap nap után intézett támadásokat és nem tudja kellőképpen elítélni azt a vakmerőséget, hogy ezen támadásokba a Kormányzó személyét is bevonni merészkedtek. Midőn a vármegye törvényhatósági bizottsága

Horthy Miklós Kormányzó iránti hódolatát, szeretetét és hűségét ragaszkodását nyilvánítja,

egyben felkéri a m. kir. kormányt, hogy törvényes hatáskörében tegyen meg mindent az ország rendjének és első békéjének biztosítása érdekében. A közgyűlés a határozati javaslatnak nagy lelkesedéssel történt elfogadása után a táviratot a Kormányzóhoz el is küldötte.

Az urnapi demonstráció

Budapest, június 9. Ma a következő plakátok fognak megjelenni az utcákon:

Budapest magyar népéhez!

A magyar állam fejét elvakult gyűlölettel, alantas politikai indokból megtámadta egy ember és akadtak olyanok, akik a támadást, mivel az rászűkre pillanatnyilag pártpolitikai előnyt jelentett, saját javukra, de a nemzet egyetemének végtelen kárára kihasználni igyekeztek. A nemzet közvéleménye eddig is felháborodással utasította vissza a Kormányzó ur Öfömlétsége ellen intézett támadást. Megbotránkozásának és Horthy Miklós Öfömlétsége iránti hódolatának és ragaszkodásának méltó módon kifejezést is akar adni. Ezért a nemzeti alapon álló társadalmi egyesületek elhatározták, hogy június hó 11-én, csütörtökön délelőtt 11 órakor a Petöfi-téren gyülekeznek és onnan a várba vonulnak, hogy

Magyarország Kormányzóját hódolatukról és rendíthetetlen ragaszkodásukról biztosítsák.

A felvonulásra minden józanon gondolkodó magyart ezennel meghívunk.

A nemzeti polgári-párt a Kormányzó mellett

Budapest, június 9. A nemzeti polgári-párt ma este Tolnay Kornél elnöklésével ülést tartott.

A politikai események tárgyalása során határozta, hogy mélyszéges hazafias felháborodása utasítja vissza azt a merényletet, amelyet a Kormányzóval szemben elkövetni megkíséreltek. Kifejezést kíván adni, a Kormányzó iránt való tántoríthatatlan hűségének és hódolatának.

Öt évszázad

Óta tart a kávé diadalutja a világ körül! Ígyék tiszta, hamissáttalan babkávét, ez egészségét előmozdítja és szellemi frissességét fenntartja.

Meinl Gyula

Debreceni fiók: Piac 59

Egy magyar mesemondó

Irta: Agárdi László

Bartók József neve öt éve ismeretes az olvasóközönség előtt. Ekkor jelent meg egy hosszabb-rövidebb meséket tartalmazó kötete és ezt nyomon követte egy elbeszéléseket tartalmazó műve. Szokatlan jelenség, hogy hatvanadik éve felé járó író ily későn áll elő irodalmi alkotásokkal. Még szokatlanabb, hogy az oly hivatásra valló író azóta már három kötettel gyarapította irodalmi munkát. Könyvei, tartalmukat tekintve, értékes alkotások. Megérdemlik, hogy mennél szélesebb körben ismerjék az olvasók.

Sorsszerű az a hivatás, melyet Bartók műveivel betölt. Hazánk megcsontítása után, mint teljesen kialakult világnézeti ember és mint az íráskészségnek föltétlen birtokában levő író lép föl. Egyéniségének varázsával s írói művészetének bájjával egyaránt nagy kedveltséget ér el műveitknél és a könyveitől csupán szórakozást kívánó olvasóknál. Derűs és mégis mély magyar egyénisége nem mindennapi bölcséset tár elénk könyveinek lapjain. Ez úgy történik, hogy lehetetlen magunkat kivonni a költő ránk gyakorolt öntudatlan, de feltétlenül jelentkező

Abd el Krim bevonulni készül Marokkó fővárosába**A riffkabilok támadása alapján rendíti meg a franciák marokkói uralmát**

Páris, június 9. Kormánykörökben is nagy az izgalom a marokkói események miatt. Azok a hírek, amelyek tegnap este és ma délelőtt folyamán Párisba érkeztek, nagyon idegesítik a közvéleményt, mert úgy látszik,

a francia védősereg újból kénytelen lesz ironiját visszavonni.

Abd el Krim 24 óra óta óriási tartalékokat gyűjt, melyekkel meg akarja támadni a francia védősereg balszárnyát. Katonai szakértők szerint másirányú áttörésre is készül

Abd el Krim és amennyiben sikerül neki a francia védősereget visszavonulásra kényszeríteni, úgy

felmerül az a lehetőség, hogy be fog vonulni Marokkó fővárosába.

Ez nemcsak katonai sikert jelentene, de politikailag is óriási csapást mérne Franciaországra. Abd el Krim harcéri sikerei könnyen maguk után vonhatják azt, hogy azok a törzsek, melyek még eddigelé Franciaország mellett kitarítottak, csatlakozni fognak a felkelőkhöz.

Zárt ülésen tárgyalták a Beniczkybotrányt**Vége felé közeleg a nemzetgyűlésen a választójog általános vitája**

A nemzetgyűlés ülést 11 órakor nyitotta meg Scitovszky Béla elnök.

A választójogi javaslatához

Strausz István szól hozzá. A választójog titkossága mellett foglal állást ebben a vitában. A törvényjavaslat azon rendelkezéseiről szól, amely jóvá kívánja hagyni a Bethlen-féle választójogi rendeletet. Ellenzi ennek a rendelkezésnek törvényerőre való felvételét. A javaslatot nem fogadja el.

Ezután Györki Grósz Imre szól fel, aki hosszasan beszél a demokrácia jelentőségéről. A javaslatot nem fogadja el.

Az elnök felteszi a kérdést, hogy ki következik szólásra.

Feliratkozó nincs,

azonban az általános vita befejezésének enunciaciója előtt szólásra jelentkezik Szabó Imre szociáldemokrata. A javaslatot, mivel az se nem általános, se nem titkos, nem fogadja el.

Nagy Vince a következő felszólaló: Az általános titkos választójog mellett foglal állást. A javaslatot nem fogadja el.

Fábián: Független ekzisztenciákból álló álló nemzetgyűlésre van

szükség, amelyre a kormányzat a nehéz időkben tényleg támaszkodhat.

Fábián beszéde alatt nyugtja át Szilágyi Lajos az elnöknek

az ellenzéknek zárt ülést kéri

lvét
A folyosóról a képviselők mind a terembe sietnek. Fábián beszédét már nem hallgatta senki, mire Fábián meg is jegyzi: **Ugy látszik nagy az izgalom.**

Fábián Béla kijelenti, hogy a választójog alapelveivel nem ért egyet és azért azt nem is fogadja el.

Az elnök ezután félbeszakítja a vitát. Propper Sándort és Peyer Károlyt a tegnapi napon használt sértő kifejezéseikért utólag rendre utasítja, Nagy Vincét pedig, aki ugyancsak a tegnapi napon Drózd Győzöt rágalmaozó gazembernek nevezte, az elnök indítványára a Ház többsége a mentelmi bizottsághoz utasítja.

Majd felolvassák az indítványkönyvet, amelybe Peidl Gyula jegyzett be indítványt

az államfői hatalom gyakorlásának ideiglenes rendelkezéséről szóló 1920 évi I. t. c. módosítása tárgyában.

hatása alól. Szív és ész magyaros felfogásban és ábrázolásban sugárik könyveiből és ezekkel hódítja meg olvasóit.

Témái és eszközei egyszerűek és természeteseek, tehát művészi egyénisége az az isteni adomány, mely műveinek hatást biztosít. Egy más magyar mesemondóhoz sem hasonlítható, eredeti tehetség. A maga szemével lát embereket és eseményeket, a maga felfogásától színezten tárja elénk, nem hajszolja a mesterséges fogásokat és mégis hatást ér el. A jó embernek és az író-művészesnek harmonikus megnyilatkozása az olvasók képzeletének és kedélyének a maga céljának megfelelően való mozgásbahozása. Eszményi világnézetétől távol van minden kissezű és olcsó hatás elérésére alkalmas tárgy is, meg előadás is. Ha témái változatosak, mindig abban a körben mozognak, amelyet egy jószemű és intelligens magyar akarva és akaratlanul megláthat és a maga egyéniségén át tolmácsolhat. Idő, hely és körülmények változatosak az elbeszélésekben, de egy változatlan: a mesemondó. Bár teljesen objektív, írói egyénisége felolvasó meséiben és akaratlanul látja magát is.

Bartók fabulákkal, tanítómesék-

kel mutatkozott be írónak. Érték és változatosság tekintetében a kiadott száz mese bármely ilyen alkotással fölveszi a versenyt. A hazáját szerető magyar ép úgy mutatkozik ezekben a fabulákban, mint a nemes felfogású és érzésti ember. Nem hiába élt angyait, az idő sok megfigyeléshez és még több tapasztalathoz juttatta. Ezeket értékes s az erkölcshez igazodó egyéniségén átszűrve oly gyűjteményt adott, melynek értéke soha sem fog elavulni.

Hasonlóan értékesek elbeszélései. A mesemondót gyakran helyettesíti ezekben a morálista, de az oly művészi módon történik, hogy alig vesszük észre. Mesét kapunk és nem predikációt, csak amikor az olvasás után számot vetünk az olvasmánnyal és önmagunkkal, vesszük észre, hogy hol, milyen tájkon és milyen célból vezetett bennünket az író.

Mennyi megértés, mennyi jó után való sóvárgás, a helyesnek mily észrevétlen és mégis ható ereje áradt eközben a lapokról a lelkünkbe! Alig van író, aki oly kevés akarással akkora hatást tudna kiváltani az olvasókból, mint Bartók. Az öntudatlan művésziességnek igen sok példánya akad a négy elbeszéléseket tartalmazó kötetben.

Minthogy az indítvány törvényjavaslat alakjában lett beterjesztve, azt ki fogják nyomtatni és annak idején napirendre fogják tűzni.

Az elnök kijelenti, hogy 30 képviselő zártülés elrendelését kérte. Minthogy a zártülést kérő 30 képviselő jelen van és a nemzetgyűlés a zárt ülés elrendeléséhez hozzájárult, az

elnök elrendeli a zártülést.

A zártülés egynegyedétkor kezdődött.

A zártülés fél 10 kor ért véget. Utána szünet volt, majd féltíz után 5 perccel az elnök újra megnyitotta az ülést és nyomban utána a mai ülést bezárta.

Népiskolai beiratások Debrecenben

(A Hajdúföld tudósítójától.) Még be sem zárták az iskolai évet, de a városi hatóság már is készül az új tanítási évre. A közeli napokban hirdetésmennyel is felhívja a város lakosságát a kötelező népiskolai beiratásra.

A rendes beiratások a következő időrendben tartatnak: A ref. elemi népiskolában június 25—27, a r. k. elemi népiskolában június 22—25, a g. k. elemi népiskolában július 1—5, az ág. ev. elemi népiskolában július 1—3, az állami kiegészítő iskolában július 1—5, a máv. műhelytelepi iskolában június 25—27, a Gazd. Akadémia áll. el. isk. (Pallag) június 25—30, a tanyai iskolákban pedig: Ebes, Szepes és Bánkon június 19—23, Haláp, Nagycsere, Kösélység június 20—24, Nagyhegyes, Elep, Fancsika június 21—25, Macs, Ondód I. sz. áll. isk. körzet június 22—26, Belsőhat, Ohattelekháza június 23—27, Ondód II. sz. áll. isk. körzetben június 24—28. Az I. sz. gazdasági népiskolában (Mikepércsi ut 10) július 4—5, a II. sz. gazdasági népiskolában (Szent Anna utca 12) június 18—23. napjain tartatnak. A pótbeiratások általában szeptember elején történnek. A beiratás elmulasztása kihágási eljárás megindítását vonja maga után.

Nem világrengető dolgokat tár elő az elbeszélésekben, hanem az a mód értékes és figyelemreméltó, ahogyan meséit szövi. A középosztályhoz tartozó, nemesveretű, értékes magyar ur érzés- és gondolatvilága egészen szokatlan megvilágításban árad szét a sorokból és érdekessé, sőt értékessé tesz kis- és nagyjelentőségű embersorsokat. Közben sok mindent megarányoz a humor derűje, de nem hiányzik olykor a guny szelid nyugtalanítása sem. Ezek mindig alkalmazkodnak a téma természetéhez és ezért alkalmasak igazi művészi hatás előidézésére.

A jó embernek és igazi művészesnek értékes alkotásai Bartók eddig megjelent kötetei. Ha vannak itt-ott gyöngeségei, azok számba alig jöhetnek. Viszont megvan bennük minden, ami olvasásukat ajánlja: meséi érdekesekek; előadásuk könnyed, természetes s helyenként lendületes; az író soha senkit sem bánt és senkit sem magasztal; ha a jó szolgálatában áll, a rossz előtt sem huny szemet; a nemes eszmék kultusza vezet mindenben. Ilyen magyar írókra van napjainkban szükség; ilyen író műveit érdemes olvasni és ajánlani. A Bartók öt kötetével való foglalkozás nemcsak szórakozás és élvezet, hanem lelki nemesedés is.

Gyújtogatás okozta a sátoraljaujhelyi borzalmas tüzvészt

Megtalálták a petroleumos rongyot, amellyel felgyújtották a várost

Sátoraljaujhely, jan. 9. Már tegnap jelentette a *Hajdúföld*, hogy Sátoraljaujhelyen hatalmas tüzvést dühögött, amelynek egész hársorok estek áldozatul. A tüzet a környékbeli tűzoltóság segítségével csak nagynehezen lehetett lokalizálni. — Sirospatakról, Miskolcra és Szerencséről jött a tűzoltóság a sátoraljaujhelyi tűzvétség segélyére, mert az mindössze csak nyolc főből áll. A rendőri vizsgálat ma délelőtt pontosan megállapította, hogy a tűz a Fűdő utca 3 számú házban keletkezett, amely Varga József nyugalmazott gyári munkás tulajdona. A romok között

a rendőrség a ház sarkában megtalálta azt a petroleumos rongyot, amellyel az ismeretlen tettes a házat felgyújtotta.

Kétségtelen tehát, hogy a tüzet lelketlen gyújtogató okozta, s a rendőrség széleskörű nyomozást indított, hogy a gyújtogatót kézrekerítse.

A romok eltakarítása még mindig tart és ma derült ki, hogy a házak nagy része ugyyszólván

egyáltalán biztosítva nem is volt.

A tűzkár az eddigi becslések szerint négy-ötmillióra koronára, ami biztosítás útján nem fog megtérülni. Orbán Kálmán polgármester távirati

kérelmére Vass József népjóléti miniszter, miniszterelnökhelyettes, ma délelőtt táviratilag intézkedett, hogy a tűzkárosultak azonnali segínyt kapjanak. A károsultakat most írják össze és a városi tanács felhatalmazást adott a polgármesternek, hogy gyorssegélyeket folyósítson a legnagyobb szükségben szenvedőknek. A hajléktalanok nagy részét az állami iskola helyiségében helyezték el. Hír szerint távirati értesítés érkezett ma délelőtt Sátoraljaujhelyre a honvédelmi minisztériumból is arról, hogy

a honvédelmi miniszter kitüntetéssel jutalmazta Schiller János főhadnagyot,

akinek legnagyobb részben köszönhető, hogy a vezénylete alatt álló katonasággal a tűz továbbterjedését megakadályozta és így elhárította azt a veszedelmet, amely az egész várost fenyegette. Schiller főhadnagy és Csáki szakaszvezető rontották először át a tűzösvényen és siettek a veszélybe került lakók segítségére. Rengeteg embert mentettek ki a tűzből, asszonyokat és gyermekeket. Hatalmas munkát végzett a rendőrség is. Negyvenöt államrendőr emberfeletti önfeláldozással mentette meg, ami menthető volt. Nekik köszönhető, hogy a tűznek emberélet áldozatul nem esett.

Ujabb létszámcsökkentést követel a Népszövetség

Még mindig nincs hír a tisztviselői fizetések felemelésének mértékéről - Állítólag leszallítják a szorzószámot

Genf, június 9. Svájci Távirati Iroda: A nemzetek szövetsége tanácsának mai nyilvános ülésén Magyarország szanálásának ügye volt a napirend első pontja. Smith főbiztos tömör képen vázolta a szanálás eredményeit. Rámutatott az eddigi nagy haladásra, hogy a költségvetést egyensúlyba hozták, az államháztartás deficitje megszűnt.

Kifejtette azután, hogy az adózás már elérte a legmagasabb határt.

A fejenkénti adó 75 aranykorona.

Mindezeknél fogva igyekeznek a lakosság terhét csökkenteni.

Végül nagy tetszés közben jelentette ki, hogy Magyarország pénzügyi újjáépítése a legjobb úton halad előre.

Koranyi Frigyes báró párisi magyar követ, Magyarország delegátusa a főbiztos előadásának befejeztével köszönetét fejezte ki úgy a tanácsnak, mint a főbiztosnak.

Koranyi felszólalása után a nemzetek szövetségének tanácsa egyhangulag elhatározta, hogy

hozzájárul a magyar tisztviselők fizetésének felemeléséhez,

ugyszólván a 30 millió aranykoronának termelési célokra való fordításához és pedig az ipar, a mezőgazdaság és a vasutak céljára.

Genf, június 9. Wolff: A nemzetek szövetségének tanácsa ma jóváhagyta a Magyarország ügyében kiküldött tanácsbizottságok határozatait, amelyeknek tartalmát lényegében ismertette.

Ujabb jelentés szerint a nemzetek szövetsége azzal egyidejűleg, hogy hozzájárul a tisztviselők fizetésének felemeléséhez,

állást foglal a tisztviselők létszámának újabb csökkentése mellett is.

Azt óhajtja továbbá, hogy a szanálási költségek még hátralevő részeiből nyujtsanak hitelt a magyar kormány termelési célokra is.

A tisztviselők fizetésemelésének mértékéről még nem érkezett jelentés, azonban a KANSz már is foglalkozott az ügygel s elhatározta, hogy követelni fogja, hogy a tisztviselői fizetések rendezésénél az osztrákoknál alkalmazott fizetési rendszert vezessék be.

Előkészítik a 30 millió aranykoronás beruházásokat

Budapest, június 9. Miután a Népszövetség hozzájárult a kormány beruházási programjához, a miniszteriumokban sürgős munka indult meg a beruházások előkészítésére. Elsősorban arról van szó, hogy az állam igen nagyszabású lakásépítési akcióba kezd és igen jelentős összegeket szánt a közutak rendbehozatalára. Az a célja, hogy az ország minden rétege legalább részben foglalkozáshoz jusson.

Enyhíteni fog a pénzsűke

Miután sikerült kieszközölni a tisztviselők fizetésemelését és azt, hogy a szanálási költségek 30 millió aranykoronát felszabadítottak, mintegy 450 millió papirkorona friss pénz kerül az ország közgazdasági életébe. Ez a jelentős összeg nagymértékben enyhíteni fogja a pénzsűkét s az annak folytán előállott helyzetet, melyben a közeli aratás folytán ugyanis lényegesen könnyebbé várt.

Hír a szorzószám leszallításáról

Budapestről jelentik: A tisztviselők fizetésemelése kapcsán arról még mindig nem érkezett hír, hogy milyen méretű emeléshez járult hozzá a népszövetségi tanács. Ezzel szemben erősen tartja magát az

a hír, hogy a 17.000-es szorzószámot leszallítják 14.600-ra. Javornitzky Jenő, a KANSz titkára kijelentette, hogy a szorzószám leszallítása esetén a tisztviselőknek meg kell kapni az így előálló különbözetet.

A város bérlői szabadulni igyekeznek bérleteiktől

A közgyűlés elé kerül a bérletek ügye

(A Hajdúföld tudósítójától.) A jog- és pénzügyi bizottság legutóbb tartott ülésén foglalkozott három városi bérlő: Hegedűs Árpád, Rózsa Dániel, Molnár és Orosz kérelmeivel, amely arra irányult, hogy a város engedje ki őket — és pedig lehetőleg azonnal — 10-12 évre szóló bérleteikből. A gazdasági albizottsággal ellentétben a tanács a kérelem teljesítése ellen foglalt állást, mert mint Zöld tanácsnok az ülésen megindokolta a tanács állásfoglalását, ha egy kérelmet teljesítenek,

százával fognak érkezni hasonló irányú kérvények.

A kérdéshez hozzászólt Jóna István is, aki azt fejtette, hogy a bérlőket ki kell engedni a bérletekből. Rámutatott arra, hogy a termés katasztrófáiban rossznak ígérkezik. A szárazság

nagymértékben súlyosbilja a gazdák helyzetét. A Hortobágyon, a szárazság miatt kiégett legelőn annyira eléhezgett, legyengült a jószág, hogy sok állatot székéren kellett hazaszállítani. Mint mondotta, a városnak erkölcsi kötelessége, hogy segítsen megmenteni bérlőinek egzisztenciáját. Markovics Elemér a kérelem teljesítése ellen szólalt fel, míg Vásáry István tanácsnok azt javasolta, hogy a dolgot bízzák a tanácsra s

móltánylást érdemlő esetekben ez legyen előterjesztést a bérleszállításra.

Freund Jenő, Balogh István és a polgármester felszólalása után a bizottság elfogadta Vásáry István indítványát, amely fölött a közgyűlés fog dönteni.

Elrendelték a kényszerkölcsönökről adott elismervények állampapírokra való kicserélését

(A Hajdúföld tudósítójától.) A kormány, amikor a kényszerkölcsönök kivetését elrendelte, ígértette, hogy a befizetésről kapott elismervényeket kamatozó állampapírokra fogja kicserélni, amelyekre aztán

az adózók lombard kölcsönöket vehetnek fel.

Dacára annak, hogy ez az ígéret rendeletre támaszkodott, a kényszerkölcsönök befizetésének megkezdése óta az érdekképviseletek meg-megújuló sürgetésének ellenére teljesítetlen maradt. Most aztán hosszú hónapok után végre kiadta a pénzügyi kormány a végrehajtásra vonatkozó rendeletét.

Eszerint a pénzügyi kormány a kényszerkölcsönökről kiállított elismervényeket, amennyiben a befizetések 1924. november 20-ig történtek meg,

kamatozó kötvényekre váltja át.

A kötvényeket, amelyek öt százalékkal fognak kamatozni, hatféle címletben bocsájtják ki. A címletek 125, 250, 500 ezer és 1, 5, és 10 millió papirkorona fognak szólni.

Debrecenben a kényszerkölcsönökről adott elismervények állami kötvényekre való becserelését az állami adóhivatal fogja végezni, vidéken a kötvényeket a községi előljárási bizottságok adják majd ki a feleknek az elismervények ellenében.

Ujabb gyanúsított a Péterfia-utcai rablógyilkosságban

Egy család tűzifa-ügynököt gyanúsítanak

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Péterfia-utcai rablógyilkosság ügyében közel egy hónapja folyik már a nyomozás változatlan erővel, de eddig az összes nyom megadott, nem vezetett eredményre. A nyomozásba

több fővárosi detektív is bekapcsolódott,

de ezeknek a munkáját sem koronázta siker. A nyomozás most ismét újabb fordulatot vett, B. G. után most egy újabb gyanúsított neve került forgalomba. A gyanúsított Hepp Mihály, aki a múlt év végén és ez év elején tünt fel Debrecenben. Hatalmas, magastermetű ember volt, nagy Kossuth-szakállt viselt és állandóan okleveles gazdatisztnak adta ki magát és mint egy grófi uradalom gazdasági tisztartója szerepelt és ilyen névjegyeket is osztogatott. Eleinte Debrecenben, mint klinikai szolga működött, majd tűzifaügynök lett és még a törvényeséki tárgyalótermekben is tűzifát kínált eladásra. Majd nyomtalanul eltűnt Debrecenből, ismeretlen helyre távozott. Gyors és felülmúlhatatlan eltávoztása után több feljelentés ér-

kezett ellene a rendőrségre, így feljelentést tett ellene egy cipőkereskedő, akit becsapott, majd később egy utászönkéntes emelt panaszt ellene, aki szintén a károsultak között van. Hepp Mihályt azóta országosan körözik, de eddig nem sikerült kézrekeríteni.

Most jelentkezett egy tanu, aki abban az időben, mikor Révész Olgát meggyilkolták és trafikját kirabolták,

Debrecenben látta Hepp Mihályt.

Kossuth szakállt azonban levágatta, úgy látszik azért, hogy fel ne ismerjék, azonkívül nem viselte a feltűnő bőrkabátját sem.

Hepp Mihály

meglehetősen zavartan

viselkedett mikor a tanu látta és igyekezett eltűnni.

A rendőrség, bár sok, tul sok jelentőséget ennek a nyomnak sem tulajdonít, megindította a vizsgálatot és minden intézkedést megtett, Hepp Mihályt, akit a régebbi bűncselekményei miatt ügyes köröznék, kézrekerítésére.

HIREK

1925 június 10. (Szóda)

Prot.: Margit. Kath.: Margit.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Változóan felhős és száraz az idő hazánkban. A hőmérséklet lassan emelkedik. Időprognózis: Tulnyomán száraz idő, várható további hőemelkedéssel.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig.

Városi muzeum: 9—12-ig, 2—4-ig. Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth (Piac u. 30.), Nap (Piac-utca 3.), Isteni gondviselés (Petőfi-tér és Teleki-u. sarok), II. Rákóczy Ferenc (Külső-vásártér 1.), Csillag (Árpád tér 1. Mátyás Király (Nyilas-telep).

4500 levente avatási ünnepélye Debrecenben

(A Hajdúföld tudósítójától.) Hajdú vármegye és Debrecen szabad királyi város Testnevelési Bizottsága június 14-én Debrecenben

4500 iskolán kívüli ifjú összevonásával leventeavató és sport-ünnepélyt rendeznek.

Az ünnepély műsora délelőtt és délután fog lezajlani a nagyerdői sporttelepen.

A leventeavatóon kívül közös svéd torna, atletikai mérkőzések és csoportmunkatványok töltik ki az egész programot.

A délutáni ünnepélyre jegyek Antalffy József könyvkereskedésében és Méliusznál kaphatók 20, 15, 10 és 5 ezer koronás árakban. Párhelyjegy ára 120.000 korona. Az előre váltott páholy- és korzójegyek a délelőtti c. lövőversenyre és atletikai előmérkőzésekre is érvényesek.

— A debreceni egyetem jövő évi dékánja. A debreceni Tisza István Tudományegyetem fakultása megválasztották az 1925—1926. egyetemi tanév dékánjait. Ezek szerint dékánok lettek: a református hittudományi karon dr. Csikész Sándor ny. r. tanár, a jog- és államtudományi karon dr. Iványi Béla, a magyar alkotmány- és jogtörténet ny. r. tanára, a bölcsészeti, történelmi és nyelvtudományi karon dr. Szabó Dezso, a világtörténelem ny. r. tanára és az orvostudományi karon dr. Huzella Tivadar, az anatómia ny. r. tanára. A rektor magnifikust, aki ezúttal a hittudományi karról kerül ki, az egyes karok választott elektorai a napokban fogják megválasztani.

— A főreáliskolai tanulótársak szövetségének közgyűlése. A debreceni „Fazekas Mihály” főreáliskolai volt tanulótársak szövetsége június 13-án, délután 6 órakor a főreáliskolában tartja II. évi rendes közgyűlést, amelyre a főreáliskola tanfelügyelője és a szövetség tagjait ezennel meghívja az Elnökség.

— Felhívás. A volt m. kir. 3. népf. gyalogezred tisztjei ma, szerdán este 8 órakor a Bika éttermében barátságos összejövetelt tartanak, melyre ez uton is meghívotnak a bajtársak.

— Amerika nem küld léphajót Amundsen felkutatására. Washingtonból jelentik: A tengerészetiügyi államtitkár kijelentése szerint a norvég léghajózási egyesületnek azt a kérését, hogy a Los-Angeles vagy a Senandesh léghajót az Amundsen expedíció felkutatására utnak indítsák, elutasították. A tengerészetiügyi államtitkár kijelentette, hogy a tengerészetiügyi miniszteriumnak változatlanul az a véleménye, hogy ez a vállalkozás haszontalan és célra nem vezet.

Csaló terménykereskedő a bíróság előtt

Ma hirdettek ítéletet Fohn Elemér bűnygyében

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni kir. törvényszék kedden délelőtt nagyarányu bűnygyekkel foglalkozott. A vádlott Fohn Elemér, 26 éves fiatal zsidógyerek volt, aki üzletfeleit

több mint 400 millió koronával károsította meg.

Fohn Elemér Csökömön nyitott terménykereskedői üzletet és a tőzsdéi és gazdasági konjunktúra alatt egyre-másra kötötte a tisztességesnek éppen nem mondható üzletfeleket. Egy ideig a felszínen tartotta magát és milliókat harácsolott össze, majd bekövetkezett a bukás. Fohn Elemér kereskedői tevékenysége tipikus példája a gyors meggazdagodásra törekvő, üzleti tisztességet nem ismerő kereskedőnek. Fohn Elemér ellen az ügyészség

három rendbeli csalás büntetlivel vádolta.

A büncselekményeket még 1924 szeptemberében követte el. Weinstock Samu terménykereskedőnek 450 mássa tengerit kínált megvételre és először 30, majd négy millió és végül 12 millió,

összesen 46 millió korona előleget vett fel.

Azonban tengerije egyáltalában nem volt, akkor már a bukás előtt állott és megkérte maga ellen a csődön kívüli kényszerelvezését is. Mandel Józsefnek 1500 mássa tengerit kínált oladásra és ennek fejében 245 millió korona előleget vett fel. Azonban mindössze 100 mássa tengerit szállított 25 millió korona értékben. Ezenkívül még több kisebb-nagyobb szélhámoságot követett el.

Fohnt a károsultak feljelentették és azóta az ügyészség fogházában ül.

Bűnygyével kedden délelőtt foglalkozott Serly Jenő elnöklet alatt működő büntetőtanácsa. Fohn jóhiszeműségével védekezett: és azt állította, hogy ő leakarta szállítani a tengerit.

A tanuk terhelen valloittak ellene.

Bizonyították, hogy raktárában soha sem volt termény, s egyik üzletfelét pillanatnyilag úgy elgittette ki, amit a másiktól szerzett. A bizonyítási eljárás lefolytatása majd a perbeszéd után az elnök a tárgyalást berekesztette és az ítélet kihirdetését ma, szerda délelőtt 10 órára tűzte ki.

Máramarosi nyilatkozat egy színészről debreceni politikai üldöztetéséről

Kóbor Irén a Máramarosi Független Ujságban

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni Csokonai-színház operett-együttesének majdnem egy egész szezonon át volt tagja Kóbor Irén, aki, mint ismeretes, miután nem tudta Debrecenben képességeit kellőképpen érvényre juttatni s anyagi differenciái is támadtak Kardoss igazgatóval, megvált a társulattól. A kitűnő művészről hosszabb nyilatkozatokat bucsuzott el a debreceni közönségtől, amelynek nyilatkozata szerint „szeretettel élvezte” s így nem csoda, hogy amikor visszatért régi forró és hatalmas sikereinek színterére, a máramarosi szigeti dalszínházba, beköszöntötte itt is egy szenzációs hírlapi nyilatkozat volt.

A Máramarosi Független Ujság c. hetilap (szerkeszti és kiadja Fried Ignác, Sighet-en) szerint ugyanis a régi társulathoz hazatért primadonna kijelentette, hogy lapirtózása van. Ennek pedig oka az, hogy Debrecenben a vallása miatt (!) politikai üldöztetésben volt része.

Ezt pedig bizonyos Hajdúföld című napilap művelte, amely, — már meg kell írunk, akármennyire is megijesztjük vele a kitűnő Kardoss Gézá, — a nyilatkozat állí-

tása szerint támadást intézett a debreceni színigazgató ellen, mert „destruktív vallásu primadonnát szerződöttetett”.

De ez a bizonyos Hajdúföld ezzel sem érte be, hanem még a következőket is írta: „Türheletlen, hogy a Csokonai-színházban zsidó vallásu színésznek énekeljen”.

Az üldözött művész azonban megnyugtatóan kijelentette Fried Ignác intimpistájának, hogy ezekért a dolgokért a bíróság a Hajdúfölddel szemben elégtételt szolgáltatott neki.

Végezven nyilatkozatát Kóbor Irén sóhajtott, — fejezi be interjúját a „Sighet”-i heti szemle riportere — s ő bámulattal nézett a művészre akinek vallásdért még „politikai üldöztetésben” is volt része.

Ebben a bámulatban mi is osztozunk különösen, miután beható nyomozás után nem birtunk egyetlen lappeldányunkban sem ráakadni a nyilatkozatban idézett támadásokra, sem a bűnygyi nyilvántartásban a bírói elégtételre. Ilyenformán itt alighanem valami tévedés forog fenn, amelynek tisztázására a bíróság előtt nyújtunk módot a máramarosi primadonnának.

MINDENNEMÜ
FÜSZER, CSE-
MEGE, BOR,
SAJT ÉS

Fiókok a város minden részében.

ÁZTARTÁSI SZÜKSÉGLETEIT

LEGELŐNYÖSEBBEN ÉS LEGJOBBAN

A

ANGYABAN

SZERZHETI BE. FŐÜZLET RÓZSA-UTCA 2

— Tárgyalások a magyar cseh kereskedelmi szerződésről. Prága-ból jelentik: Tegnap 8 tagu magyar delegáció érkezett ide, Vodianer Rudolf meghatalmazott miniszter vezetésével, hogy megállapodást kössön Magyarország és Csehország között kereskedelmi szerződés ügyében. A pályaudvaron Dvoracek meghatalmazott miniszter a cseh delegáció elnöke és dr. Friedmann üdvözölték a küldöttséget.

— Halálos repülő katasztrófa Egerben. Egerből jelentik: Egerben tegnap újabb súlyos repülőgép szerencsétlenség történt, melynek 2 ember esett áldozatul. Vana repülőfőhadnagy egy káplárral együtt egy biplánon felszállt. Kis idővel később a pilóta elvesztette a gépfelületi uralmat. A repülőgép a földre zuhant. A káplár egy félóra múlva meghalt, míg a főhadnagy ma reggel halt meg a kórházban súlyos sebesülés folytán.

— Hadihajókat épít Németország. Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés ma a szociáldemokraták és a kommunisták szavazata ellenében hozzájárult a követelt új hadihajó építésekhez, nevezetesen egy kis cirkáló és 5 torpedó építéséhez.

— Omladozik a szentsír. A Daily Mail jeruzsálemi jelentése szerint a Szentsír alapzata omladozik és összedőléssel fenyeget.

— Brüsszeben jelentkezett egy Stuart ivadék. Brüsszelből jelentik: Egy Arthur Kregesmann nevű brüsszeli fődrász az egyik itteni lapban nyilatkozatot adott le, amely szerint ő a Stuart-háznak egyenes leszármazottja. Azt állítja, hogy Stuart Edward Károly hercegtől származik, akinek egyik törvényes fiát Gent város polgárainak lajstromába Grychman néven írták be. Kregesmannnak ezt az állítását felülvizsgálta Charles Maroy, a jeles belga történet-tudós. Maroy megvizsgálta a Stuartok állítólagos leszármazottjának iratait és összehasonlította a Stuart-dinasztia családfájával. Arra a meglepő eredményre jutott, hogy Kregesmann állításai sok tekintetben megfelelnek a valóságnak. Egyelőre azonban nem használnak neki sokat a királyi származás, mert színházi fődrász a Theatre de Gaité-ban.

— A pénzügyi kuglizó június 13-án este 6 órakor saját helyiségében közgyűlést tart.

Jón: Tell Vilmos.

— Csűrös Béla kiállítás. Csűrös Béla festőművész június 14—24-ig műtermében (Péterfia-u., ref. főgimnázium II. em. 6.) legújabb munkáiból (arcképek, tájképek, rajzok) képkiállítást rendez. A kiállítás iránt már is nagy az érdeklődés a műszerető és festőművészek iránt érdeklődők körében.

— Besszarába éhínség előtt áll. A londoni Universal Telegraph Agency jelentése szerint Besszarába éhínség előtt áll. Moldován besszarábiai oláh képviselő hazajövet beszámolt arról, hogy a parasztság a legnagyobb nélkülözéseknek van kitéve és még kukoricája sincsen, hogy abból kenyeret süthessen. A Besszarábiának engedélyezett mezőgazdasági hiteleket régóta felemésztették és sürgősen szükséges, hogy a besszarábiai parasztságon segítsenek. A besszarábiai képviselők Ciprianu államtitkárhoz fordultak segítségért, aki megígérte, hogy a kormány sürgősen fog intézkedni, hogy a parasztság kenyérhez juthasson.

— Mona Lisa mosolyába szerelmes a világ. Nyen lesz a te képed is, ha Vargánál készülsz.

— Juhász Ignác református presbiter meghalt. Debrecen református társadalmának egyik ismert alakja költözött el az élők sorából hosszas szenvedés után; Juhász Ignác református presbiter kedden délelőtt fél 10 órakor 81 éves korában meghalt. Az elhunyt öregur 46 éven keresztül volt tagja a presbiteriumnak és sokat tevékenykedett Debrecen törvényhatósági bizottságában is. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a Kossuth-utcai templomból.

— Junius 21-én lesz a Ker. Liga közgyűlése. A Ker. Nemzeti Liga debreceni főosztályának június 14-re hirdett közgyűlése dr. Wolff Károly politikai elfoglaltsága miatt június 21-én lesz megtartva. A közgyűlésen Wolff Károly országos elnökön kívül Bernát István, Bieber Gyula, Hubert Ottó, Toldi József, Rausch Aladár és Bárd László is megjelennek.

— Ismeretlen kerékpáros elgázolt egy öreg embert, aztán elmenekült. Danisóczky György 70 éves férfinak szobamestert kedden a Burgondia-és Csapó-utca sarkán egy ismeretlen kerékpáros fiatalember elgázolta. Mikor látta, hogy az öreg ember eszméletlenül terül el a közvezeten, ahelyett, hogy segítségére sietett volna, elmenekült. Az öreg embert, aki a fején súlyos sérüléseket szenvedett, a mentők részösítették segélybe. A vigyázatlan kerékpárost keresi a rendőrség.

Jón: Toll Vilmos.

— Oláhországban hatalmas mértékben csökkent a vetésterületek terjedelme. Bukarestből jelentik: A földművelésügyi minisztérium statisztikát közöl, amely szerint a bevetett terület Oláhországban ez évben egy negyedrésszel kevesebb a tavalyinál. Oláhország egész területén összesen két millió 358.480 hektárt tett ki az az évi vetésterület csökkenés.

— Egymillió líra az olasz király 25 éves jubileumán jótékonycélra. Rómából jelentik: A király uralkodásának huszonötödik évfordulója alkalmából egy régiól fogva Olaszországban élő brit állampolgár, aki magát megnevezni nem óhajtja, Mussolini-nak egymillió líra értékű 5 százalékos államadóssági kötvényt bocsátott rendelkezésre jótékonyági célokra. A nagylelkű adományhoz írt kísérőlevelemben a fascista kormány iránt érzett mély rokonszenvének adott kifejezést. Mussolini meghatótt szavakkal mondott köszönetet a bőkezű ajándékozónak és úgy rendelkezett, hogy az összeget az ajándékozó akarata értelmében használják fel.

— Junius 19-én lesz az árverés a városi birtokok bérletére. Debrecen városa az új gazdasági év közeledésével több földterületet, amelynek bérlete az év október 1-én lejár, ismét árverés alá bocsátja. Az első árverést, amelyen mintegy 260 katasztrális hold területű szántóföld és legelő lesz bérbeadva, június hó 19-én, pénteken délelőtt tartja meg a városháza tanácstermében.

— A hírneves Korányi-féle kámforos arckrém a legideálisabb arcpólo. Gyártja Korányi gyógyszerész laboratóriuma Nyiregyháza, Bessenyei-tér 15.

Jón: Toll Vilmos.

— A Gazdasági Egyesület felhívja Debrecen város gazdaközönységét, hogy rendkívül fontos közérdekű ügyben 10 óra d. u. fél 4 órakor a Gazdakörben tartandó gyűlése megjelenni sziveskedjenek.

— Konzoromegváltás. Szász Pál elhalálozása alkalmából Mihalovits Jenő gyógyszerész 200.000 koronát küldött be kradohivatalunkba konzoromegváltás címen a Stefánia Szövetség részére.

— A Szt. Erzsébet Egyesület felsőruha varró tanfolyama. Hölgyek, akik varrni szeretnének, de ruháikat önállóan elkészíteni nem tudják, olcsón elkészíthetik a Szt. Erzsébet egyesület felsőruha varró tanfolyamán. Jelentkezni lehet Timár-utca 5. sz. délelőtt 9—11 ig; ugyanott megrendelhető mindenféle fehér, tarkahímzés, monogrammozás, filét és egyéb munkák.

— Halvanót napl bőjtölés után meghalt egy bicserdista asszony. Makódtól jelentik: Ösv. Halassy Sámuelné, aki az ugynevezett bicserdista befolyása alatt két hónapig koplalást tartott, 65 napi bőjtölés után meghalt. Az új bőjtölés szekta első áldozata volt Halassyé. Halála ügyében megindult a vizsgálát.

— A plarista reálgyimnázium rajzkiállítás és tornaünnepélye. A debreceni kegyestanítórendi római katolikus reálgyimnázium június 11. és 14-e között az intézet első emeleti rajztermében rajzkiállítást rendez a növendékek díjat nyert rajzaiból, festményeiből és plasztikai készítményeiből. A kiállításon az intézet bemutatja a növendékek mértani, földrajzi és természetrajzi jegyzeteit és térképeit. A kiállítás megtekintése díjtalan. Junius 13-án, szombaton délután fél 5 órai kezdettel a reálgyimnázium ifjúsága tornaünnepélyt rendez. Az ünnepélyre jegyek 15 és 10 ezer koronás árakban kaphatók.

— Gyógyíthatatlan betegség miatt a halálba. Tóth János 62 éves gazdasági cseléd hétfőn este az egyik bellegelői tanyán öngyilkossági szándékból felakasztotta magát. Csak reggel találták rá, amikor már régen kiszáradt. Hátrahagyott irásában gyógyíthatatlan betegségét jelölte meg életuntagsága okául. A temetési engedélyt megadták.

— A tanítónőképző tornavizsgálója. A debreceni tanítónőképző-intézet és gyakorlóiskolák június 11-én d. u. 5 órakor az intézet udvarán tartják tornavizsgálójukat. Belépődíj: ülőhely 10.000 K., állóhely 5000 K. A bevételt tornaszerek beszerzésére és szegény növendékek tornaruhával való ellátására fordítjuk.

— Orvosi hír. Dr. Kalos Pál fogorvosi műtermét Széchenyi-utca 1. sz. I. em. alá helyezte át.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Szerdán: Szép Heléna. Operette. Péchy Erzsé felléptével.
Csütörtökön: Lili bárónő. Operette. Péchy Erzsé felléptével.

Budai Ilonka esküvője. Budai Ilonka, a Csokonai-színház volt kiváló primadonnája és Förster Miklós főszolgabíró Sopronban házasságot kötöttek.

Színházak és mozgószínházak közleménye Csokonai-színház

Péchy Erzsé, a nagyhírű primadonna ma, szerdán kezdi meg 5 estére terjedő vendégjátékát a színházban.

„A szép Heléna”, Offenbach herceghatárán, örökbecsű operettjének címszerepében mutatkozik be Péchy Erzsé ma este a debreceni közönségnek. Az illusztris művésznő, ki még eddig vidéken sohasem játszott, maga választotta ezt a classicusnak nevezhető szerepet, mellyel most ragadtatta elismerésre és elragadtatásra a francia követségen tartott jótékonycélú előadás alkalmából a világ összes nemzetbeli diplomátát és arisztokratákat.

„Lili bárónő”, Martos-Huska bájos, sokhumoru operette címszerepét játssza holnap, csütörtökön a színház kiváló vendégművésznője Péchy Erzsé. Ezen alakítása épp úgy, mint mindegyik magá a tökéletesség és neki köszönhető a darab azt az óriási sikert, melyet aratott.

Az összes Péchy Erzsé-estékre jegyek előre válthatók.

Vigaszínház-mozgó

Modern mese antique keretben „Szentivánéji bál” 8 felvonásos regényes történet. Kisérő: Dick megdönsül, burleszk.

Uránia-mozgó

Közkiánatra. A francia filmgyártás remeke „A csata” (La Bataille) Claude Ferréar világhírű regénye 8 felvonásban. A film kimagasló részei óriási méretű tengeri tüközetek. Segédül Hayakawa főszereplésével. Csütörtökön 5, 7 és 9 órakor kezdődnek az előadások.

Meteor-mozgóban

csütörtökön, Urnapján „Hentzaui Rupert”, A zendai fogoly” folytatása. Világatrakció! Előadások 5 órától.

TESTEDZÉS

FTC—Diósgyőri VTK 2:1 (1:0).

Az első félidőben a FTC szétlő is támogatva döntő fölénybe került. A diósgyőriek azonban keményen tartják magukat. A 9 percben Stecsövic lövése Schwajka fedezet lábáról a kapuba pattant. Az öngól megzavarta a diósgyőrieket. A FTC továbbra is erősen támad. A 12 percben Stecsövic, a 14 percben pedig Nikolsburger lövései kerülnek a kapu fölé. A 16 percben a bíró 11 est itél a diósgyőriek ellen, de Hungler II. kapu mellé lö. A 42 percben a diósgyőriek jobbszélsője sarokrugásból gölt ér el, a bíró azonban lesállítás miatt nem adja meg. A második félidőben a két csapat egyenlő ellenfél. Minden percben esedékes a gól. A 14 percben Kohut Stecsövic beadásából megszerzi a győztes gölt. A 18 percben Nikolsburger éles labdája a kapufáról pattan vissza. A diósgyőriek erősen kezdének támadni. A 34 percben Blum miatt a bíró 11 est itél, amelyet Schwajka góllá értékesít.

A Korinthian-díjmérkőzés Debrecenben. Urnapján érdekes labdarugómérkőzés kerül eldöntésre Debrecenben, a nagyerdői sporttelepen. A DTE a fővárosi III. osztály egyik legerősebb csapatát, a BTK-t látja vendégül. A BTK igen jóképességű csapat, játékosai között több III. osztályú válogatott is van és így a DTE-vel — amely legerősebb felállításban játszik és erősen ambicionálja a győzelmet, — érdekes és erős küzdelmet fog vívni. Ha a DTE győz, a következő ellenfele a fővárosi BSE lesz és ha ez is legyőzi, a Szegedi AK-al kerül össze. Kisvárdán vasárnap lesz a Korinthian-díjmérkőzés, a KSE a fővárosi Kalaposokat látja vendégül.

A DVSC csütörtökön Budapesten az MTK-val játszik az országos bajnokság középdöntőjében.

A keleti labdarugó kerület fegyelmi bizottsága a csütörtöki urnapi ünnep miatt kivételesen szerdán délután tart ülést.

Kerékpárokat

részletre, javít, elad, becérel, zománcoz és nikkelez

SZABÓ LAJOS műszerész, Magos-u. 25

Alkatrészek raktáron.

KÖZGAZDASÁG

A debreceni állatvásár. A mai lóvásárban közepes felhajtás és kis kereslet mutatkozott. Eladás nagyon kevés történt. Az árak a következőképpen alakultak: jöminőségi ló 5 milliótól, közepes 3 milliótól, silány 400 ezer koronától fölfelé. A szarvasmarhavásárban nagyobb felhajtás és valamivel nagyobb kereslet is mutatkozott, az árak tartóssága mellett. Vágómarha ára 6000—12.000 koronáig, szopós borjú 9000—14.000 koronáig, jármos ökör párja 10—14 millió korona, fejőstehén 3—8 millió korona körül mozgott.

A TŐZSDE

Magyar korona 0.0072.50

Zürichi zárlat

Newyork 515¹/₂, London 2507¹/₂, Milánó 2052, Páris 2525—, Brüsszel 2477, Prága 1527, Budapest 0.0072.50, Belgrád 859, Bukarest 245, Hollandia 207.30, Varsó 99.00, Berlin 123.—, Bécs 72.66, Szófia 375.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról

Dollár 70450—71230, angol font 344000—347000, hollandi forint 28220—28496, francia frank 3489—3513, svájci frank 13785—13844, cseher korona 2089—2113, lei 887—389, lira 2810—2848, dinár 1171—1193, osztrák korona 99.85—100.45 fillér.

Terménytőzsde zárlat

A mai terménytőzsdén az irányzat lánghabb volt kissé. A piac tizletlen. Hivatalos árak: 76 kilos tiszavidéki buza 505—507¹/₂, egyéb 502—505¹/₂, 77 kilos tiszavidéki 510—512¹/₂, egyéb 507—510¹/₂, 78 kilos tiszavidéki buza 515—517¹/₂, egyéb 512—515¹/₂, rozs 412—417¹/₂, takarmány árpa 320—330, sörárpa 380—420, köles 270—280, zab 430—440, tengeri 310—315, korpa 227—232.

Ferencvárosi sertésvásár

Nyitvasári maradvány 1309, érkezett 777, eladott 95. Árak: könnyű 16—18, nehéz 20—20.5. Zártvásáron nem volt üzlet.

Ke. 5711.

1925.

Hirdetmény

csődönkvívi kényszerregezéségi ügyben.

A debreceni kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Klein Herman és neje sz. Fülöp Etel debreceni (Híd u. 16) lakos kérelmére a csődönkvívi kényszerregezéségi eljárást megindította.

Vagyonfelügyelő Donogán István debreceni (Szentanna-utca 29) lakost rendelte ki.

A hitelezőket felhívja, hogy követeléseiket 1925. évi július hó 6 napjáig bezárólag 24370/1915 M. E. sz. rendelet 28. §-ában meghatározott módon (írásban s követelés összegének és jogcímének megjelölésével esetleges váltófedelet, zálogjog vagy egyéb biztosíték felemlítésével) a 43. §-ban meghatározott jogkövetkezményeknek (szavazati jog elvesztésének) terhe alatt jelentésk be a tárgyaláshoz váltóikat vagy követeléseikről szóló egyéb eredeti okiratokat hozzák magukkal.

Ügyvédi képviselőt nem kötelez. Az egyezés tárgyalás határnapján 1925. évi július hó 10. napján d. e. 9 óráját dr. Buday Sándor kir. törvényszéki bíró hivatalos helyiségébe (II. em 108) tüzte ki.

Debrecen, 1925. június 5.

Dr. Buday, s. k. kir. tszéki bíró.

Pénztár-blokk

öt féle betűjelzéssel kapható bármily mennyiségben

lapunk kiadóhivatalában

Piac-utca 59. sz.

APROHIRDETÉSEK

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczeni, Debreczeni Független Újság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Csáthy Ferenc Rt. (Piac-utca 8), vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-utca 34), vagy az Aczél Henrik (Piac-utca 24) könyvesboltjának pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szóig 8000 korona, minden további szó 800 korona. — Vastagbetűsítő és levelezés 1600 K.

Levelezés

Levelét vettem, ha bejön, értesítsen. 421

Lakás

Egy szoba, konyha butorral átadó, azonnal beköltözhető. Postakert, Gyár-utca 11. 434

Kétgyás butorozott szoba kiadó. Zöldfa-utca 12. 434

Egy szobán, konyhás, speiszes lakásomat elcserélem hasonlóval. Homokkert-utca 105, Oláh. 431

Csillag-utca 79. alatt szép szoba, előszoba, konyha, éléskamra, fűkammera azonnali beköltözéssel átadó. Villanyvilágítás, vízvezeték, jövizű kut van. 1114

Előszobám 2 szoba, konyha, villanyvilágítással ellátott lakásom hasonló vagy 8 szobással. Cim a kiadóban. 1118

Butorozott szoba központban június 16-tól garzonnak kiadó. Hűvelyes 6. 1116

Keres azonnalra egy helybenlakó ur teljesen különbejárattal, csinosan butorozott diskrét utcai szobát. Cimeket „Jól fizetek” jellegre Hajdúföldhöz. 1116

Nyaralásra átadó butor nélküli komplett lakrész a Nagyerdőn. Cim a kiadóban. 444

Békebeli bért fizetek 1 szoba, konyha, mellékhelyiségekkel álló lakásért. Lehet a városhoz közel fekvő kertben is. Értekezni lehet az Arany Bika fürdő pénztáránál. 438

Parádés kocsisnak ajánlok helyben vagy vidékre. Cim a kiadóban. 1117

Sirály galambok eladók. Domb utca 10. szám. 454

Középszkolai tanulókat jövő tanévre teljes elátásra elfogad keresztény uri család. Cim a kiadóban 449

Kimosott ingeket, gallérokat keményre és fényesre. Üzetbe és varrodába, újat is szépen és jutányosan vasalok. Hunyady-utca 8. 424

Üzlethelyiségnek alkalmas pinchehelyiség Csapó utca legforgalmasabb helyén kiadó. Értekezhetni lehet Fricchimannál, Piac-utca 19. 493

Női kalapok a legújabb divatu Jungreis-nál, Arany János-utca 37. 427

Ösvégy uri asszony négy intelligens urnak elsőrendű kosztot ad. Ugyanott 4-5 személyre kihordásra is kapható. Cim a kiadóban. 446

Örökbe fogadnék egy 14-15 éves árva leányt, ki házimunkában segítkezne. Cim a kiadóban. 448

Átadó üzlethelyiség lakással, 2 pinchével főtér közepében. Bővebbet Miklós-utca 7. szám. 439

Nagy üres ládák asztalosoknak, esetleg más ipari célra igen olcsón kapható Lindenfeld és Schwartz, Simonffy u. 5. 432

Forgalmas rőtüzlet Csapó-utcán felszereléssel vagy anélkül, olcsó boltbérrel átadó. Cim a kiadóban. 425

Üzlethelyiség forgalmas helyen szobával, fűkammerával átadó, vagy egy szoba, konyhás lakással elcserélendő. Cim a kiadóban. 450

Már most megrendelhető Téli kabát

heti 50.000 vagy havi 200.000 korona részletfizetés mellett TEGDES JÁNOS szabónál PÉTERFIA-UTCA 42.

Ajánlat

Termelők! Mindenféle gyümölcsöt és friss főzeléket nagyobb és kisebb tételben mindenkori verszünk. Központi Főzések és Gyümölcs Csarnok. Csapó-utca 21. 442

Márványosalk cementlapok, betonárak, sírkövek, mindenfajta építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők Debreceni Működgyárnál, Fürdő-utca 2. Telefon 10-98. 249

Tűzifa vagonfételben és aprítva legolcsóbban beszerezhető Erdélyi fűbhozatalánál, Fürdő-utca 2. Telefon 10-98. 252

Természkő, falazásra alkalmas, kapható a Debreceni Működgyárban, Fürdő-utca 2. szám. 248

Két középszkolai vagy egyetemi hallgató teljes ellátásra — zongorahasználattal — elfogadok a következő iskolai évre. Török Bálint-utca 25. 278

Vízgára virágkosár 30000 koronától. Csakkor nagy választékban reggel 7 órától Paczeltnél kapható. 344

Tíz milliót megfelelő biztosítékra kiadok. Cim a kiadóban. 394

Carbolineum legolcsóbb árban kapható Stern testküzletében, Piac-utca 10. Bikával szemben. Telefon 856. 219

Husz milliót kiadok fedezetre. Cim a kiadóban. 1116

Óra-, ékszerjavításokat szakszertűen, jóállással készít Sretter János óra és ékszerész, Batthyány u. 13. 417

Takarékfűhelyekből nagy raktár. Viszont-eladásra is. Kozma, Kandia 15. 413

Magános uri nő egy vagy két kis leányt a jövő felső iskolai évre teljes ellátásra, szerelők gondozással elvállal. Értekezni július 20-ig Mester-utca 14. sz. 414

Tanár német, zongora, stb. órákat vállal. Rakett eladó. Lehel 45. 115

Keresztyén uri családhoz gyermekek mellé harmadéves tanítónőjelet azonnal belepne szepemberig. Magántanítást is vállal. Ajánlatok Sajtos Erzsébet, Kisfaludy-utca 18. 1117

Terményszák, kékű, raffia, mindenféle vasaruk olcsón beszerezhetők, Hitelszövetkezet, Csapó 28.

Kertészek, termelők figyelmébe. Felkérjük nálunk bizományi lerakott elhelyezni, gyümölcs és zöldségeket. Piac közepén he yiségünk. Központi Gyümölcs és Főzések Csarnok, Csapó 21. 440

Kereslet

Főtéren megfelelő helyiséggel rendelkezem. Varródához peritekt varronő társnőt keresek. Cim a kiadóban. 410

Szaképzett rövidaru detail eladót keres Fra k Miklós divatháza, Piac utca 16. szám. 403

Egy 14-15 éves leány gyermek mellé, aki a háztartásban is segítkezne, azonnal felvétetik, Pályaudvar, tisztai lak, földszint. Bogdándy. 399

Férfiszabóságokhoz nagymunkás darabszámos, egy erős kézimunkás felvétetik. Gregor, Darabos 35. 400

Fiatall gyermektelen házaspár keres butorozott szobát ellátással, belterületen ur családnál. Cim a kiadóban. 406

Tanulóleányt fizetéssel felvesz a Fábry hölgyfodrász szalon, Batthyány utca 2. szám. 415

Szakköznevelő, szakmunkában jártas, felvétetik. Hatvan-u. 22. Márkus. 411

Keresek egy délutáni német vagy magyar kisasszonyt gyermek mellé. Cim a kiadóban. 519

Budapesti mindenféle főző felvétetik jó bizonyítvánnyal. Révi, Hatvan utca 76. szám. 443

Keresek 10-15 millió koronát magas kamatra, ingatlan fedezetre. Cim a kiadóban. 426

Keresek németül beszélő kisasszonyt gyermekeimhez, Dr Kardosné, Derecske. 422

Géplakatos tanulókat fizetéssel felvétetik. Ehrenreich Sámuel, Arany János-utca 87. szám. 428

Főzésben jártas mindenféle két tagú családnál 15 re felvétetik. Hunyady-utca 24. Emelet. 445

Keresek csendestársat fűszer- és italmérsi üzletemhez. Cim a kiadóban. 447

3-4 milliót keresek sürgősen kamatra. Fedezet van. Cim a kiadóban. 451

Eladás

Két rézzel díszített vaságy, két éjjeli szekrény, egy módó márványlappal, egy piffsdívány olcsón, külön is eladó. Nyil. utca 124. Kraft. 10666

Eladó Bánkon 50 hold föld és Boldogfalva-utca 17. számú ház. Értekezhetni Mester-utca 29. 1084

Van szerencsém az igen ti zelt hölgyközönség szives figyelmét felhívni, hogy női kalapüzletemet athelyeztem Arany János-utca 37. számú házamba. Kérve további szives pártfogását, tisztelettel Jungreis Mari. 257

Szekrények, ágyak, edények és minden más háztartási tárgyak, férfi ruhák olcsón eladók. Széchenyi-utca 44. 314

Szülő gyümölcsösökkel sürgősen eladó. Vankerti, Sinsy Miklós utca 9. Értekezni 7. alatt. 289

Nagy mestermű, több százévesnél, eladó, Kar 22. 391

Eladó egy komplett fényezett aranykörös sima hálóberendezés Szülő asztalosnál, Szentanna-utca 25. 388

Eladó kitűnő karban modern háló, ebédlő, előszoba, konyhaberendezés. Megtekinthető 5-7-ig. Szentanna-u. 27. 433

Vegyés

Parkaskutya, 1 éves him, elveszett. Kérem azt, aki tudna róla, hogy a Közsékségi Áruházba, Csapó-utca 9. szám alatt kellő jutalom ellenében jelentse be. 430

Imakönyvem, Albach-féle két gyermek arckép és szentképekkel kath. temetőben vasárnap elveszett. Megtaláló 100 ezer korona jutalmat kap. Simonyi-ut 29 szám. 455

'LeCoq'

a világ legjobb növényi cipőpasztája

minden színben.

Magyarországon is forgalomba került.

Kérje az eredeti kakas védjegyű cipőpasztát

Okvetlen próbálja ki! Meglepő eredményről fog meggyőződni! Speciális tulajdonságai: Minden foltot eltávolít, bőrt eredeti színben tartja, repedéstől megóvja, nagyon fényessé és vízhatlanná teszi.

Fiatalasszonyok

jól vessék emlékeztetőbe, hogy KONYHAEDÉNYT tartóssal csak FULOP MIKLÓS-nál Debreczenben, Csapó u'ca 3. szám alatt lehet beszerezni. Telefon 917.

KORONA VENDÉGLŐ

kimérésében Csapó-utca 17. sz. alatt URADALMI FAJBOR

12.000 K-ért ifterenként -- kihordásra -- kapható.

V. H. 168. sz. 1925.

Árverési hirdetmény

A debreceni járásbíró 1925. Pk. II. 8629. sz. végzése folytán 820450 kor. eddigi és a még felmerülő költségek behajtása végett Dienes József javára 1925. évi június hó 27. nap délután 9 órakor Debreczenben, Miklós utca 53. sz. háznál 25.000 000 koronára becsült ingóságok u. m. gépek birói árverésen a legtöbbet igézőnek esetleg becsáron alul is eladatnak. Debrecen, 1925 június hó 2.

Szilgy Lajos, bir. végrehajtó.

KEDVEZMÉNY LAPUNK OLVASÓINAK!

Ha elethü művészi fényképet akar, keresse fel három évtized óta fennálló és országosan előnyösen ismert

DISKAY

fényképmester műtermét BUDAPESTEN, Rákóczi ut 74. (Ugyanott van a régi Mona Lisa műterem is.) Fiók Budán, III. Zsigmond-utca 36. — A legmérsékeltőbb árakért művészi fényképet kap.

Szelvény 1362

Ez a szelvény fémhatárolt napi áraból 25% engedményt kap Diskay fényképmesterénél Budapest, Rákóczi-ut 74 Fiók Budán III. Zsigmond-utca 36. — Mona Lisa műterem.

Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó-Vállalat

NYOMTATVÁNYOKAT

Levélpapír -- Boríték -- Táblázat -- Meghívó Számla -- Gyászlap -- Névjegy -- Művek stb. izléseesen és gyorsan mérsékelt árakon készít, költségvetéssel szivesen szolgál

LAPUNK KÖNYVNYOMDÁJA

Telefon 348 -o- Piac-utca 59